

§ 118

Diariennr: KS-2025/01115

Medgivande om att delvis upphäva beslut om antagande: Detaljplan för del av Södervik 1:7

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att medge att Länsstyrelsen upphäver rubricerad detaljplan till viss del enligt (röd) markering på bifogad plankarta enligt 11 kap. 11 § PBL.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen begär ett svar på förfrågan om kommunens medgivande att, efter prövning, upphäva del av rubricerad detaljplan.

Bakgrund

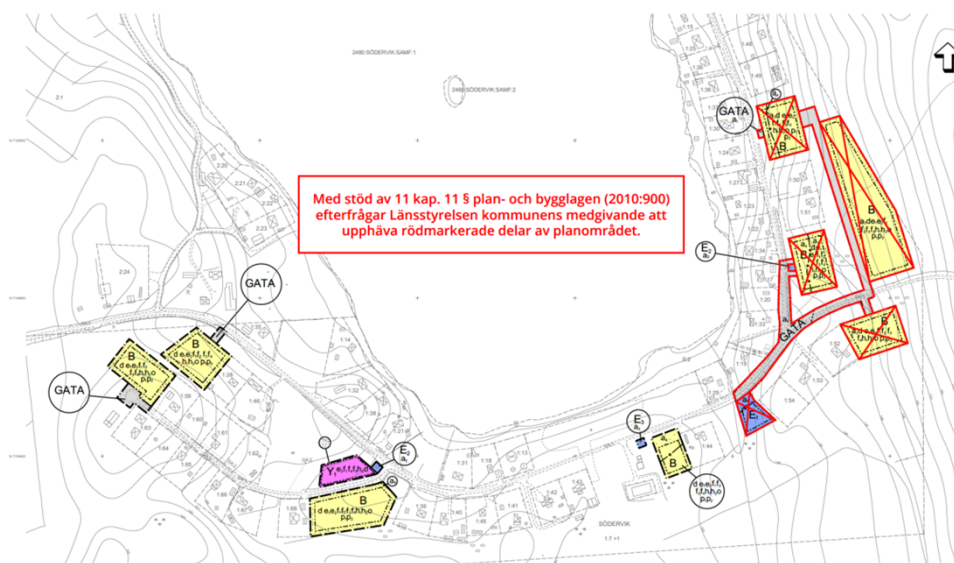
Kommunfullmäktige i Umeå kommun beslutade 2026-01-20 § 20 att anta detaljplanen för del av Södervik 1:7.

Länsstyrelsen beslutade 24 februari 2026 enligt 11 kap. 10 § plan- och bygglagen att pröva kommunens beslut om att anta detaljplanen för del av Södervik 1:7 i Umeå kommun. Den prövningsgrund som aktualiserade överprövningen var 11 kap 10 § punkt 3, att detaljplanens genomförande kan antas innebära att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs. Beslut om överprövning grundade sig i att kommunens beräkningar visade på en liten marginal till att ett genomförande av antagen detaljplan skulle innebära att statusen sänktes för kvalitetsfaktorn totalfosfor samt att det inte framgick tydligt hur kommunen avsåg säkerställa att en sänkning av status inte skulle ske.

Enligt 11 kap. 11 § PBL ska Länsstyrelsen upphäva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser i dess helhet, om beslutet har en sådan innebörd som anges i 11 kap. 10 §

andra stycket, PBL. Om kommunen medger det, får beslutet upphävas i en viss del. Länsstyrelsen efterfrågar nu kommunens medgivande till att upphäva rubricerad detaljplan till viss del enligt (röd) markering på bifogad plankarta.

Markeringen avser den östra delen av planområdet, mark som idag är obebyggd och i gällande byggnadsplan reglerad som allmän platsmark för park, allmän platsmark för väg respektive skyddsområde för vattentäkt. Medgivandet bör lämnas av det kommunala organ som har fattat det beslut som prövas av länsstyrelsen. *(Boverket anger dock att det inte krävs att kommunfullmäktige ska lämna medgivandet för de planer som fullmäktige har antagit, utan att det räcker med ett medgivande av kommunstyrelsen).*

Figur 1. Länsstyrelsen efterfrågar kommunens medgivande till att upphäva rubricerad detaljplan till viss del enligt (röd) markering på bifogad plankarta.

Om kommunen inte lämnar något medgivande till att upphäva rubricerad detaljplan till viss del, kan Länsstyrelsen upphäva kommunens beslut att anta rubricerad detaljplan i dess helhet.

Länsstyrelsens bedömning

Under överprövningen har Länsstyrelsen granskat det kompletterande material som kommunen inkommit med, men också genomfört egna modellberäkningar utifrån SLUs bedömningsverktyg. Det kan konstateras att kommunen inte använt samma dataunderlag som Länsstyrelsen vid

beräkningar och resultaten skiljer sig därför åt. Efter genomgång av materialet konstaterar Länsstyrelsen att genomförandet av detaljplanen i den utformning som kommunen antagit enligt de modellerade beräkningarna kan antas leda till att status sänktes för kvalitetsfaktorn totalfosfor och därmed att miljökvalitetsnormen för vattenförekomsten Täfteträsket inte följs. Länsstyrelsens bedömning visar på att visst utrymme för nya bostäder finns utan att modellberäkningarna uppvisar en sänkning av status för kvalitetsfaktorn totalfosfor. Detta förutsätter dock, så som kommunen beskrivit, att tillkommande enskilda avlopp anläggs med hög skyddsnivå. Kommunen har beslutat att komplettera sitt kartsikt över skyddsnivåer för avlopp, så att det blir tydligt att krav på hög skyddsnivå gäller för hela avrinningsområdet. Detta bedömer Länsstyrelsen som en lämplig åtgärd. Både Länsstyrelsen och kommunen konstaterar samtidigt att fler enskilda avlopp minskar marginalen till sänkt status. I nuläget har ingen helhetsbedömning gjorts med beaktande av hur befintlig bebyggelse kan komma att förändras över tid. Att fler befintliga bostäder övergår till permanentboende eller befintliga avlopp byts till avlopp av bättre standard är exempel på faktorer som kan påverka status för näringsämnen, både i positiv och negativ riktning. Det blir därför viktigt att kommunen fortsatt arbetar för att bibehålla vattenförekomstens höga status för kvalitetsfaktorn näringsämnen ur ett avrinningsområdesperspektiv.

Sammantaget gör alltså Länsstyrelsen bedömningen att det krävs att del av detaljplanen upphävs för att inte detaljplanens genomförande ska leda till att status sänks för kvalitetsfaktorn totalfosfor för miljökvalitetsnormen för Täfteträsket.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsens reviderade förfrågan om medgivande, daterad 2026-04-30
Reviderad bilaga till Länsstyrelsens förfrågan, daterad 2026-05-04
Kommunfullmäktiges beslut om att anta detaljplanen, 2025-01-26, § 20.

Föredragande

Johanna Söderlund, planchef

Beredningsansvariga

Johanna Söderlund, planchef

Anne Friedrich, planarkitekt

Planeringsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Mattias Larsson (C) - bifall till tjänsteskrivelsen

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag av tjänsteskrivelsens förslag. Planeringsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

Kommunstyrelsens beslutsordning

Kommunstyrelsen beslutar enligt planeringsutskottets förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut skickas till Detaljplanering (detaljplanering@umea.se) som skickar beslutet till Länsstyrelsen.